

THE
NIGHT SEDER
BAIS MEDRASH
TAILORED TO FIT YOUR SCHEDULE AND YOUR NEEDS

Week 10

שומרים

ב"מ צ"ד ע"ב 'תנן התם' עד בשלמא
ב"מ צ"ו ע"א 'בעי רמי'
ב"מ צ"ו ע"ב, צ"ז ע"א
אור שמח שאילה פ"ז ה"ד
אמרי בינה הלואה ע"ד

לז"נ ר' שמואל-ל יוסף בן ר' מרדכי אהרן ע"ה

לז"נ שלום פנחס בן מרדכי א-ליעזר ע"ה

לז"נ ויצה בת ר' שמואל-ל זאב ע"ה
לז"נ לוי בן דוד שלמה
לז"נ שמואל-ל זאב בן לוי

A program funded solely by the Night Seder Bais Medrash
Please contact us for sponsorship opportunities

עמל
יונה
[ז:]
צדיק
י
—
ה
(א)
רע
בש
ב
(ב)
י
(ג)
קל
אמ
ס
—
ד
(א)
[ב]
(ב)
וכ
דש
(ד)
לה
ונש
וכ
שא
שב
כת
מת
[ז]

הבעלים או שכרן ומתה חייב שנאמר ^א בעליו
אין עמו שלם שלם: ^ב גמ' מדרקתני סיפא
ואחר כך שאל את הפרה מכפר דרישא
דקתני עמה עמה ממש עמה ממש מי משכחת
לה פרה במשיכה ובעלים באמירה איבעית
אימא כגון דקיימא פרה בחצרו דשואל דלא
מחסרא משיכה איבעית אימא דאמר ליה את
פפך לא תשאל עד שעת משיכת פרתך
^ג תנן התם ארבעה שומרים הם שומר חנם
השואל נושא שכר והשוכר שומר חנם נשבע
על הכל והשואל משלם את הכל נושא שכר
והשוכר נשבעין על השבורה ועל השבויה
ועל המתה ומשלמים את האבידה ואת
הגניבה מנא ה"מ דתנו רבנן פרשה ראשונה
נאמרה בש"ח שניה בשומר שכר שלישית
בשואל בשלמא שלישית בשואל מפורש
^ד וכי ישאל איש מעם רעהו ונשבר או מת
בעליו אין עמו שלם שלם ראשונה
בשומר חנם שניה בשומר שכר איפוך אנא
מסתברא שניה בשומר שכר שכן חייב
בגניבה ואבידה אדרבה ראשונה בשומר
שכר שכן משלם תשלומי כפל בטוען טענת
גנב אפילו הכי ^ה קרנא בלא שבועה עדיפא
שואל כל הנאה שלו ואינו משלם אלא קר'
עניא מזוני דקיימא באגם והא בעיא נמירה
תימא כל הנאה שלו אלא אימא רוב הנאה
לים נושא שכר והשוכר נשבעין על השבורה
מין את האבידה ואת הגניבה בשלמא גניבה
שלם לבעליו אלא אבידה מנא לן דתניא אם
דה מנין ת"ל אם גנוב יגנב מכר מקום הניחא
וזרה כלשון בני אדם אלא למאן דאמר אמרינן
מאי איכא למימר אמרי במערבא קל וחומר
שלם אבידה שקרובה לפשיעה לא כל שכן
ימר טרח וכתב לה קרא והשואל משלם את
תיב ^ו וכי ישאל איש מעם רעהו ונשבר או
וכי תימא נילף משבורה ומתה מה לשבורה
ותא הוא תאמר בשבויה שכן אונסא דלא
דה שבורה ומתה בשואל ונאמרה שבורה
בבויה עמו אף כאן שבויה עמו איכא למיפוך
ימר בשואל שכן לחיוב אלא כר' נתן דתניא ר'
או מיבעיא ליה לחלק דסד"א עד דמיתברא
לר' יונתן אלא לר' יאשיה מאי איכא למימר
כיו ואת אמו אין לי אלא אביו ואמו אביו בלא
אביו ואמו קלל אביו קלל אמו קלל דברי רבי
ע שניהם כאחד ומשמע אחד בפני עצמו

מכפילא בשבועה תדע דהא
והשואל כל הנאה שלו והא
בגט מתא ואיבעית אימא לא
שלו ואיבעית אימא בשאילת
ועל השבוייה ועל המתה ומש
דכתיב ^(א) אם גנוב יגנב מעמו
יגנוב יגנב אין לי אלא גניבה א
למאן דאמר לא אמרינן דברה
^(ב) דברה תורה כלשון בני אדם
ומה גניבה שקרובה לאונס
ואידך ^(ג) מילתא דאתיא בקל ו
הכל בשלמא שבורה ומתה
מת אלא שבוייה בשואל מנא
ומתה שכן אונסא דסליק או
סליק אדעתא הוא אלא נא
ומתה בשומר שכר מה להלן
מה לשומר שכר שכן לפטור
נתן אומר או לרבות שבוייה
ומתה לא מחייב קמ"ל הניחא
^(ד) דתניא איש אשר יקלל את
אמו אמו בלא אביו מנין ת"ל
יאשיהו רבי יונתן אומר מש
הנאה. ^(ה) שלמי נותן שכן: ואיבעית אי

ב"מ צ"ו ע"א 'בעי רמי'

והאחד מייניהו קאי פטור ולא על
הצירחה ילפינן מייניה גילוי מילתא
דאשעת שאלה קפיד: שא"ל ר' רבנא.
הוא עצמו: מדהו. מחייב צאונסיה
או לא: ליראות. שיהא נראה עשיר
חשוב ולא ימשכו בעלי צחיס ידיהן
ממנו להקיפו צאמנה וצאשראי:
הנאה מייניה. שנהנה בצחמה עצמה:
שא"ל ב' פרות וכו'. את"ל פחות
מפרוטה לאו כלום הכא מאי: מן
השותפין. פרה שהיא של שניהן:
שותפין ששא"ל. לחרוש זה קרקע
של שותפות: ונשא"ל. הצעלים: לאחד
מדהן. למלאכתו שאינה של שותפות:
שאינה שותפות: שא"ל. שא"ל. שא"ל.

אמינא האי אורחיה דקרא הוא ז' בעי רמי
בר חמא שאלה לרבעה מהו כדשיילי אינשי
בעינן ולהכי לא שיילי אינשי או דלמא
טעמא מאי משום הנאה והאי נמי הא אית
ליה הנאה ז' שאלה ליראות בה מהו ממונא
בעינן והאיכא או דלמא ממונא דאית ליה
הנאה מיניה בעינן וליכא ז' שאלה לעשות בה
פחות מפרוטה מהו ממונא בעינן ואיכא
או דלמא כל פחות מפרוטה לא כלום היא
ז' שאל שתי פרות לעשות בהן פרוטה מהו מי
אמרינן זיל בתר שואל ומשאל ואיכא או
דלמא זיל בתר פרות וכל חדא וחדא ליכא
ממונא ז' שאל משותפין ונשאל לו אחד מהן

כבא מציעא (תלמוד בבלי <עוז והדר> עמוד מס 203 כג בבא מציעא תלמוד בבלי) הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

ב"מ צ"ו ע"ב, צ"ז ע"א

אֵל
יֵת
וְלִ
כּוֹ
עַל
בֵּל
אִם
וְאֵ
לֹא
אֵל
וְהָ
וְהָ
מִי
יֵד

רַב־אֵל בַּעַל מַעַל לִכְשׁוּצִיָּה מִיַּד דַּהּוּהָ אֲמוּצִיָּה
מַעוֹת הַקֹּדֶשׁ לַחֹלֶין אִיבַעֲיָא לְהוּ כַחַשׁ בֶּשֶׁר
מַחֲמַת מִלֵּאכָה מֵאֵי אֲמַר לֵיהּ הֵהוּא מַרְבֵּנָן
וּרְבַּ חֲלָקִיָּה בְּרִיָּה דְּרַב אִוִּיָּא שְׁמִיָּה מַכְלָל דְּכִי
מִתָּה מַחֲמַת מִלֵּאכָה מַחֲיִיב נִימָא (ג) לֹא
לְאוֹקְמָא בְּכִילְתָּא שְׁאִילְתָּה אֵלָּא אֲמַר רַבָּא
לֹא מִיבַעֲיָא כַחַשׁ בֶּשֶׁר מַחֲמַת מִלֵּאכָה
דְּפִטּוֹר אֵלָּא "אִפִּי" מִתָּה מַחֲמַת מִלֵּאכָה
נָמִי פִטּוֹר דְּאֲמַר לֵיהּ לֹא לְאוֹקְמָא
בְּכִילְתָּא שְׁאִילְתָּה הֵהוּא גִבְרָא דְּשְׁאִיל
גִּרְגָּא מַחֲבֵרִיָּה אֵיתִּבְרָ אֲתָא לְקַמֵּיָּה דְּרַבָּא
אֲמַר לֵיהּ יֵזֵל אֵייתִי סְהַדִּי דְּלֹא שְׁנִית בֵּיהּ

חנה ע"כ תקנו לו חכמים: גמערד
 ב"ד. של ישראל שצאמו דור שכל
 מקנות משפט תלויה צהן ועל ידיהן
 נוהגות חוקות המתוקנים לצבור מאז
 והוי כמי שתקנו לו הם קנין זה וגמלאו
 הם המקנין לנכסי הקדש והוציאו
 לחולין: ה"ג. כי עבוד תקנתא
 בהיתרא באיסורא לא עביד תקנתא:
 אלא אמר רבא. צעודן נרורין ומונחין
 לא קנאם צעל ולא יצאו לחולין ואין כאן
 מעיל' אלא לכשיוציאו לחולין צעל מעל:
 בביתא. צלילה: ואיתבר. צפשיעה:
 דינא

ואיפטר ואי ליכא סהדי מאי ת"ש^ו דההוא גברא דשאל נגנא מחבריה ואיתבר
אתא לקמיה דרב א"ל זיל שלים ליה נגנא מעליא א"ל רב כהנא ורב אסי לרב

ד'תנ"א

בבא מציעא (תלמוד בבלי <עוז והדר> עמוד מס 204 כג בבא מציעא תלמוד בבלי) הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

דינא הכי. שישלם לו כלי עשוי ומתוקן והתקן¹ (צ"ק ד' י:) גצי
 נזקין תשלומי נזק מלמד שהצעלים מטפלין צנצלה ששמן לו הנצילה של
 צהמתו שמתה ע"י זה שהזיקה לו ועליה מוסיף ומשלם דמיהן² ה"נ
 ישומו לו שצרי הראשון ועליהן ישלם דמיו וזה ילך ויטרח ויקנה לו
 כלי אחר: ואיפטר. דה"ל מתה
 מחמת מלאכה: בד"ג מאי. מי הוי
 מתה מחמת מלאכה או לא: דנשי
 קטלוהו. לא היה לו ליפול צידן:
 וחביל. נתחמם: דנשי קטלוהו.
 צעל צעילות הרצה ומת: שתלא.
 נוטע כרמים למחלה: אומנא.³ מקין
 דס: ספר. המספר את אנשי העיר
 צתספורת: בשאלה בבעלים דמי.
 אם משהיה זה צמלכתו שאל הימנו
 צהמה צאותה שעה ומתה פטור:
 רבנן. צני צית מדרשו: שאיל קין
 מר. רצונו נשאל לנו למלכתנו
 ללמוד לנו תורה שיושג ומלמד לנו
 תורה כל היום ואם נשאל ממנו
 צהמה ומתה ניפטור: אתון שאילתון
 ל. למלכתי שכשאתי חפץ להתחיל
 צמסכת אחרת שלא תסכת ממני אין
 אתם יכולין למחות צדי: ביומא
 דכלה. כשדורשין לפני הרגל צהלכות
 הרגל דלא מצי לאישתמוטי למילתא
 אחריתי: אינהו שאילו ליה בשאר
 יומי. שאילו גרסינן: כודנייתא.
 פרידה: בבעלים. שהיה מסייעו⁴
 צשעת שאילה: למיפסר. לראות שלא
 ירצו צמשאה: ומתה כדרכה בי
 גנב. ואפ"ה חייצין דאי נמי צצקה
 מלאך המות צי גנב הוה קיימא
 כדאמרין צפרק המפקיד (לעיל לו):
 הלכך משנגנצה חייצ⁵ צתשלומין:
 גניבה בבעלים. גניבה זו שאתה
 מחייצו⁶ צצעלים היא שכירותה⁷
 צשעת שכירות כשנכנסה לרשותו ותניא
 לעיל (ד' טו): היה עמו צשעת
 שאילה אין צריך להיות עמו צשעת
 שצורה ומתה: מתני' המשאיל
 אומר שאולה מתה. אשאל אחת ושכר
 אחת קאי: ביום שהיתה שאולה מתה.
 קאי אשאלה היום ושכרה למחר:
 צשעה

דינא הכי ושתיק רב *והלכתא כרב כהנא
 ורב אסי דמהדר ליה תבריה וממליא⁸ ליה
 דמי מנא ההוא גברא דשאל דוולא מחבריה
 איתבר אתא לקמיה דרב פפא אמר ליה
 אייתי סהדי דלא שנית ביה ואיפטר ההוא גברא
 דשאל שונרא מחבריה חבור עליה עכברי
 וקטלוהו יתיב רב אשי וקמיבעיא ליה כי האי
 גוונא מאי⁹ כי מתה מחמת מלאכה דמי או
 לא¹⁰ אמר ליה רב מרדכי לרב אשי הכי אמר
 אבימי מהגרוניא משמיה דרבא¹¹ גברא דנשי
 קטלוהו לא דינא ולא דיינא איכא דאמרי אכיל
 עכברי טובא וחביל ומית יתיב רב אשי
 וקא מעיין בה כהאי גוונא מאי אמר ליה רב
 מרדכי לרב אשי הכי אמר אבימי מהגרוניא
 גברא דנשי קטלוהו לא דינא ולא דיינא
 אמר רבא האי מאן דבעי למישאל מידי
 מחבריה וליפטר נימא ליה¹² אשקיין מיא
 דהוי שאילה בבעלים ואי פקח הוא נימא
 ליה שאיל ברישא והדר אשקיין אמר רבא
 דמקרי דרדקי שתלא טבחא ואומנא ספר¹³
 מתא כולהון בעידן עבדותיהו כשאילה
 בבעלים דמו אמרו ליה רבנן לרבא שאיל
 לן מר אקפיד אמר להו לאפקועי ממונאי
 קא בעיתו אדרבה אתון שאילתון ל¹⁴ דאילו
 אנא מצי אישתמוטי לכו ממסכתא למסכתא
 אתון לא מציתו לאישתמוטי¹⁵ ולא היא איהו
 שאיל להו ביומא דכלה אינהו שאילו ליה
 בשאר יומי מרימר בר חנינא אוגר כודנייתא
 בי¹⁶ חוזאי נפק לדלויי טעונה בהדיהו פשעו
 בה ומית אתו לקמיה דרבא חייבינהו אמרו
 ליה רבנן לרבא ופשיעה בבעלים היא
 איכסיף לסוף איגלאי מילתא דלמיסר¹⁷
 טעונה הוא דנפק הניחא למאן דאמר
 פשיעה בבעלים פטור משום הכי איכסיף
 אלא למאן דאמר חייב אמאי איכסיף לא
 מיפשע פשעו בה אלא איגנובי איגנוב ומתה כדרכה בי גנב הוי ואתו
 לקמיה דרבא וחייבינהו אמרו ליה רבנן לרבא גניבה בבעלים היא איכסיף
 לסוף איגלאי מילתא דלמיסר טעונה הוא דנפק: מתני' השואל את

אור שמח שאילה פ"ז ה"ד

אוצר החכמה

פרק ז

הלכה ד ואם פתח וקרא וגלל בגלל עצמו הרי שלח יד בפקדון ונתחייב באונסין :

מדברי רבינו למדנו דאף דמלוה קא עביד וכמו שאמרו בגמרא מה"ד כיחא ליה לאינש דתיעבד מלוה בממון, וא"כ סד"א דמלוה לאו ליהנות ניתנו, והוי כמו שגל חפץ על מנת להחזירו ולעשות בו מלוה סד"א דלא מחקרי גזל קמ"ל דגזלן מקרי וחייב באונסין ומזה לגזל אחרונ' ביו"ט שני דשאל כשר ע"מ לזאת בו ולהחזירו לבעליו גזל הוי ואינו יולא בו י"ח וחייב באונסין :

וזהו ראיתי להאחרונים ובראשם המחנ"א שדנו בשאל ספר מחבירו ללמוד בו דכיון דמלוה לאו ליהנות ניתנו, ומה שנהנה שאינו לריך לשלם שכר עבור הספר ללמוד בו זה הוי כמו שאלה לראות בה דלשיפת רש"י מספקא לן אם חייב בשאלה, דממונא דא"ל הנאה מיניה בעינן, ולדעמי לא נהירא דעיקרא דחייבה התורה לשואל היינו משום דכמו דבעלים אם מת מת לו וכל אונסיו שלו, כן לשעתא דא הוי כבעלים ופרה ברשותיה קיימא דהא אין לבעלים לצמן שאלה תועליות בפרתו כיון דהיא שאלה, ולכן חייביה רחמנא באונסין דהוי פסידא דיליה כמו דבעלים, וא"כ בשאל אוסא לראות בה כיון דאף לשעה חדא לא הוי כבעלים דאין לו שום קנין לשעה בה, רק למידי דאינו מגוף החפץ ולאו להכי קיימא, וממאי דהוי ממון אלל הבעלים היינו משום דראויה היא למלאכה מזה אינה שאלה אפילו לשעה, דהגע נא בעלמך, האם מה דעביד אינש וקני לפרה האם הוי מפני שיתראה בה, הכי משום זה קיימא פרה בשוקא לחגרא, א"כ אין עליו דין בעלים אף לשעה חדא ופטור, אבל במשאל ספר ללמוד הלא כל שויא של ספר משום דקאי לגמור ומש"ה קאים בדמי בשוקא וזה גדר שויו, בודאי דהוי שואל וחייב דהוא כמו שאל פרה לחרוש, דגם הכא הוי בעלים לשעה, ומה דעביד הבעלים בספרו עביד השואל לפת השאלה, וגמלא ממה דהוי ממון היינו מלימוד דע"ז קאי גם לבעלים, מגדר הזה אית ליה הנאה לשואל ודאי דחייב באונסין ומיקרי ממונא דאית ליה הנאה מיניה היינו ממה שמיקרי ממון, וכן טעמא דרבינו דחשיב ליה שולח יד וחייב באונסין אף לאחר שגללו למקומו והחזירו גלול ומזנה במקום שהיה מטעם שליחות יד, [דאילו מטעם דשואל שלא מדעת גזלן הוי פירשו במלחמות דהרועה לא מחייב מטעם דכיון דעושה מלאכתו של בעה"ב ולא מחייב במה שהניח מקלו ותרמילו ולא כוון להוציא מרשות הבעלים יעו"ש וזוהי יש לדבר] משום דאף ע"ג דמלוה לאו

אור שמח שאילה פ"ז ה"ד

(Continued)

לאו ליהנות ניתנו בכ"ז הלא ס"ת עיקר שויו הוא מטעם
דקאי לקריאה, וא"כ עושה מה שהבעלים עושה לצורך עלמו,
לכן הוי שולח יד וחייב באונסין עד דמהדר למריה, כן אם
אדם גוזל אתרוג מחבירו ביו"ט שני כיון דאתרוג קאי לגלח בו
וזה הוי דמיו דאילו לאכילה אסור כל שבעה ודמיו פחותין
כמש"כ תוספות בסוכה (דף לט), א"כ הוי גזל מעליא ואינו
יולא בו, ומה שפי' רש"י בפרק הניזקין בהא דאמרו מבי אגבה
קניא גבי מנסך ע"מ לגוזלו, משמע דאילו לנסך לא איתחייב
באונסין, משום דהתם אטו שווי היין הוא משום שעומד לנסך
אתמחה, לכן לא הוי גזל בזה, משא"כ כאן דעושה ומשתמש בזה
החפץ מה שהבעלים עושה, וממה דהוי דמי ושווי החפץ, ודאי
הוי גזלן וחייב בהשבה ולא ילא בו י"ח ודוק:

אור שמח עמוד מס 137 ד כהן, מאיר שמחה בן שמשון קלונימוס הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

אמרי בינה הלואה ע"ד

סי' עד הש"ך (סי' ע"ב ס"ק ט') כתב משם חשיבת
הר"ן בשואל ספר וגאנם אין השואל חייב
לשלם דאין כל הגאה שלו דהמשאל משתכר פרועה דל' יוסף .
ואלמז"ו ז"ל בספרו דברי משפט (ס"ק ב') למד מזה אם אחד אומר
לחבירו הא לך דינר והשאל כלל ללוי דאין לוי חייב באונסין דאין
כל הגאה שלו ואף דהשואל לא נתן לו דהא גם בנידון דהר"ן
אין השואל נותן לו כלום ואעפ"כ נחשבינן להגאה המשאל
מה דמשתכר פרדרי' כן נמי בזה כיון דחבירו נותן להמשאל
שישאל לו אין השואל חייב באונסין והא דאמרינן ב"מ בשוכר פרה
נוחבירו והשאלו לאחר דיבול המשכיר לומר דל' אגת ואגת
משהצי דינא בהדי שאל נימא ג"כ דשואל יהיה פטור לגבי בעלי'
דאין כל הגאה שלו כיון דהבעלים קבלו שכירות דשם כיון דהשואל
חייב לשלם להשוכר ולגבי השוכר הוי כל הגאה דשואל שפיר פריך
לימא דל' אגת כו' ואגת משתעי דינא עיין שם בטעם דבריו . ואחר
בקשה המחילה יש לפקפק בחירון הזה מש"ס ב"מ (דף צ"ו) דמבואר
אף במקום דאין השואל מחויב לשוכר כגון דלגבי השוכר הוי שאלה
בבעלים.

אמרי בינה עמוד מס 319 ב (חוי"מ) אוירבאך, מאיר בן יצחק איציק הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

אמרי בינה הלוואה ע"ד

(continued)

בבעלים מ"מ חייב השואל לשלם להמסכיר וכן כתבו שם חוס' (דף ל"ה) ד"ה אמר ר' יוסי :

ברם גוף קיביתו מש"ס סג"ל על דין המ' לא חפץ דאף אם נאמר באומר הילך דינר והשאל לפלג חפץ פלגי פטור מאונסין דלאו כל הנאה שלו היינו היכא דהנחת המשאל בא לו מכח השאלה שהשאל דאם לא הי' משאל לו לא הי' זה נותן לו וכיון דבהגרמת השאלה בא הנאה להמסכיר אף דאין השואל נותן כלום שפיר פטור דאין כל הנאה שאלה לו אבל שם בשו"ב פרה והשאלה לאחר לא בא הנחתו מכח השאלה דכא אף אם לא הי' הכי' משאל לו גם כן כבר נחייב בדמי שליחות הפרס וכבר בא הנחתו של המשאל דמי שליחות אל המסכיר מקמי דנעשה משאל שהשאלה השוכר לאחר ולא נחוסף הנחתו במה דהשאלה לאחר מה שאין כן בנידון המ' וכן נידון דהר"ן בא הנאה להמסכיר בהגרמת השאלה דאם לא הי' משאל לו לא הי' בא הנאה הזאת לו לכך פטור השואל מאונסין :

א ד' בעיקר דין המ' מלמדי חשבות רש"א (חלק ו') הגדפס בליוורני (ס' קפ"ט) דכתב בפשיטת להיך דבכס"ג חייב באונסין כיון שכל הנאה הוא של שואל רק שאדם אחד מהנהג להמשאל וכ' דא"ד לתן מנה לפלגי ואח"כ רק דמתקדשת מדין ערב דאף באן בקבלת השכר נחייב המשאל ללוי מ"מ מדין שואל לא נפיק לוי ואינו כאלו הוא עצמו הוא השוכר והביא ראיה ממה דמוחר בכס"ג לתת לו להלו' לחבירו הרי דלא הוי ליה כאלו זה מלם מעותיו ברציתו וכלו קבלה מיד הלו' ה"נ לא הוי כאלו השואל נותן לו וכ' עוד ובג' עצמן חלו אומר לחבירו תן שדה זו לפלגי ואני אתן לך קר וכן וכתבו לו וערפכו ממנו היתחייב באחריו' אחרו מתנה באלו מכרה להמקבל זה ודאי אינו נכון ואף זה כצוהו פכ"ל . ובאמת מדברי רש"א בחשבה נראה דחילק על הר"ן דכ' במשקן ספר ונתן רשות ללמוד בו דלא השיב שואל כי אם שו"ש כיון דעל תנאי זה הלוהו מוצא בב"י ומוכח דכלא"ה הי' שואל וחייב באונסין וכן הוכיח מדבריו בס' מח"א סליכות שאלה (ס' ג') וכן מפורש לסדיא בחשבות רש"א (ח"א ס' ג') כמו שהזכרתי דבריו בחלק ראשון בקונטרס החשבות (ס' ג') וכן מפורש מכמה חשבות שנמסר' ס' רומינבורג ז"ל ובספר הראשון דאף בשואל ספר יש לו דין שואל ואולי הוא מה"ע דכיון דאין הנאה המשאל בא מן השואל אף שהוא בהגרמת השאלה חשיב לברי השאלה כל הנאה שלו :